

Vergaderjaar 2016–2017

33 625

Hulp, handel en investeringen

Nr. 244

**BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 maart 2017

Zoals toegezegd tijdens het Algemeen Overleg over de Implementatie van Duurzame Ontwikkelingsdoelen en Inclusieve Ontwikkeling van 25 januari jl. (Kamerstukken 26 485 en 33 625, nr. 239) informeert het kabinet u over de manier waarop in programma's voor seksuele en reproductieve gezondheid en rechten aandacht wordt besteed aan mensen met een beperking en hoe dit wordt meegenomen bij de beoordeling van subsidieaanvragen.

Inclusiviteit kerndoelstelling van SRGR-beleid

Eén van de hoofddoelstellingen van het beleid op het terrein van Seksuele en Reproductieve Gezondheid en Rechten inclusief hiv/aids is de verbetering van seksuele en reproductieve rechten voor gediscrimineerde, kwetsbare mensen, die vaak worden uitgesloten. Daarbij is geen aanvullende doelstelling geformuleerd voor mensen met een beperking. In programma's waarbinnen niet expliciet wordt gewerkt voor en met mensen met een beperking, hebben interventies veelal wel invloed op de toegankelijkheid van dienstverlening, ook voor hen. De universaliteit van deze mensenrechten vormt een basisbeginsel voor alle Nederlandse inspanningen in dit werkkerrein – financieel, diplomatiek en in internationale onderhandelingen.

Nieuwe inzichten te verwachten in obstakels voor mensen met een beperking

Momenteel vinden twee verschillende onderzoeken plaats naar de obstakels voor mensen met een beperking bij het verwezenlijken van hun seksuele en reproductieve rechten.

Ten eerste wordt onder toezicht van het kennisplatform voor Seksuele en Reproductieve Gezondheid en Rechten – *Sharenet* – en NWO-WOTRO op verzoek van de Burundese autoriteiten onderzoek gedaan naar *Sexual and*

Reproductive Health of youth and adults with disabilities in Bujumbura. Hiermee wordt bijgedragen aan dataverzameling met het doel de betere bescherming van rechten en betere integratie in beleid en praktijk. Dit zal bovendien bijdragen aan begrip voor problemen waar mensen met een beperking zich voor gesteld zien.

Ten tweede steunt het *United Nations Populations Fund (UNFPA)* in veertig landen programma's ter bevordering van de seksuele en reproductieve rechten van mensen met een beperking. Het programma *WE DECIDE* begon in 2016 met een wereldwijde studie naar de seksuele en reproductieve gezondheid en rechten van jonge mensen met een beperking. Daarbij wordt onder meer gekeken naar de rol die seksueel geweld speelt. Deze studie zal in de zomer van 2017 worden afgerond. Op basis van de resultaten wil UNFPA een implementatieplan ontwikkelen gericht op capaciteitsversterking van deze groep. De Nederlandse vrijwillige bijdrage aan UNFPA komt ook dit programma ten goede.

Het voornemen is om bevindingen van beide onderzoeken te gebruiken om bij verdere beleidsuitvoering en dialoog met partners evenals bij de beoordeling van programmavoorstellen gericht aandacht te besteden aan de impact van beleid voor mensen met een beperking.

Lopende programma's met focus op mensen met een beperking

Hoewel bij recente tenders de vraag of mensen met een beperking worden bereikt geen deel uitmaakte van de beoordelingscriteria, zijn er verschillende gesubsidieerde programma's die expliciet aandacht besteden aan mensen met een beperking. Deze programma's worden hieronder omschreven.

1) Strategische Partnerschappen SRGR

Terre des Hommes, DCI-ECPAT, ICCO, Free a Girl en Plan Nederland werken samen in de *Down to Zero Alliance*, waarmee ze een Strategisch Partnerschap vormen met het Ministerie van Buitenlandse Zaken om commerciële en seksuele uitbuiting van kinderen te beëindigen in elf landen. In de Dominicaanse Republiek zet de alliantie zich in dit kader in voor kinderen met een beperking.

In Bangladesh werkt de stichting NIKETAN samen met Rutgers in een Strategisch Partnerschap met het Ministerie van Buitenlandse Zaken aan het geven van seksuele voorlichting aan jongeren met een beperking. Rutgers heeft in Indonesië een programma voor blinde/slechtziende en dove/slechthorende jongeren ontwikkeld dat sindsdien wordt beheerd door het Indonesische Ministerie van *Special Education*. Rutgers verzorgt hiervoor op verzoek (opfris)trainingen en ontwikkelt verder een curriculum voor jongeren met een mentale beperking.

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken zet in op de behandeling van fistels via zowel het Strategisch Partnerschap met AMREF, WEMOS, ACHEST en HAI, *the Health Systems Advocacy Partnership*, alsook de samenwerking met multilaterale organisaties als *United Nations Populations Fund (UNFPA)* en *World Health Organization (WHO)*. Onbehandelde fistels bij vrouwen veroorzaken continu verlies van urine en faeces. Dit leidt tot sociale uitsluiting, belemmert deelname aan de arbeidsmarkt en wordt in bepaalde landen gezien als chronische beperking.

Het Strategisch Partnerschap *Her CHOICE* van Kinderpostzegels, The Hunger Project, International Child Initiative en Universiteit van Amsterdam met het Ministerie van Buitenlandse Zaken besteedt aandacht

aan kinderen met een beperking in Sierra Leone. De focus ligt hierbij op het tegengaan van kindhuwelijken. Meisjes met een beperking worden vaker uitgehuwelijkt.

2) VOICE en Accountability Fonds

In negen van de tien landen van uitvoering van het VOICE fonds zijn mensen met een beperking als specifieke doelgroep gekozen. Het stimuleren van samenwerking tussen verschillende gemarginaliseerde groepen staat hierbij voorop.

Zo is recent een voorstel goedgekeurd gericht op innovatieve communicatiemethodes in Laos. LGBTI, mensen met een beperking en jongeren worden gesteund bij toegang tot sociale dienstverlening, gezondheid, onderwijs en politieke participatie.

In Nigeria wordt binnen een programma van het *Accountability Fonds* gewerkt aan het versterken van vrouwen en mensen met een beperking. Capaciteitsversterking van acht lokale maatschappelijke organisaties, de meeste actief op vrouwenrechten en mensen met een beperking, leidt tot betere participatie van deze kwetsbare groepen in beleidsvorming alsook tot betere waarborg van rechten.

3) Funding Leadership and Opportunities for Women (FLOW)

Tenslotte kan worden genoemd dat een alliantie onder leiding van het *Creating Resources for Empowerment In Action* programma (CREA, India) zich in het kader van het *Funding Leadership and Opportunities for Women* programma inzet op het terugdringen van geweld tegen vrouwen in tien landen. De aandacht is hierbij gericht op het tegengaan van online geweld en specifiek geweld, ervaren door vrouwen, meisjes en transgenders, waaronder LBT, sekswerkers en vrouwen en meisjes met een beperking.

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
E.M.J. Ploumen